

Bedford House Cemetery

Beschrijving

Omwille van de strategische ligging als belangrijk verkeersknooppunt van het door de geallieerden bezette hinterland, hoewel de stad zelf buiten de frontlijn lag, werd het Ieperse tijdens de Eerste Wereldoorlog het doelwit van groots opgezette Duitse aanvallen, bekend gebleven als Eerste (1914), Tweede (1915) en Derde Slag bij Ieper (1917) en tenslotte de Slag bij Kemmel (1918). Ter hoogte van Ieper vormde de noord-zuid frontlijn immers een deels om de stad lopende oostelijke bocht, de zogenaamde Ypres Salient, samen met de IJzer het kernstuk van de stellingenoorlog, ingezet na het stranden van het Duitse offensief op een frontlijn die tot 1917 nauwelijks veranderde.

Vrijwel volledig verwoest werd de eigenlijke stad nimmer ingenomen, spijs wisselende oorlogskansen en hardnekkige gevechten, weliswaar ten koste van vele –in het bijzonder menselijke– offers, getuige de indrukwekkende Menensepoort naar ontwerp van de Britse architect R. Blomfield, een 'triumfpoort' opgenomen in de Ieperse vestingordel, waarvan de wanden de namen torsen van een 54.896 vermisten.

Het grondgebied van Ieper telt tot op heden tal van oorlogsgedenktekens en –begraafplaatsen, wat deze laatste betreft een 75 in de fusiegemeente (waarvan .. op het grondgebied van Zillebeke), onder meer: Ypres Rempart Cemetery, bij de Rijselsepoort, Ypres Reservoir Cemetery, en Bedford House Cemetery, Rijselseweg.

Het Britse militaire Bedford House Cemetery is gelegen op anderhalve mijl ten zuiden van Ieper, ten zuidoosten van de historische hoeve Zuid Bellegoed, dat tijdens de Eerste Wereldoorlog tijdelijk gebruikt werd als veldhospitaal.

De begraafplaats ontstond tijdens de Eerste Wereldoorlog in het park van het kasteel Kerskenhove, later ook wel Rozendaal genoemd, eigendom van de familie de Stuer. Zoals talrijke andere kasteelparken en kastelen in het Ieperse (Potijze, Elzenwalle, Hollebeke, Elverdinge, Boezinge, Vlamertinge, Kemmel, Ploegsteert ...) in gebruik als veldhospitaal en brigade-hoofdkwartier, en zelfs een tijdlang in de frontlinie gelegen, werd het kasteel door de Britse militairen van het Bedfordshire Regiment bedacht met de bijnaam "Bedford House", vanwaar de huidige benaming. Meer dan eens overigens bleef die nauwe band tussen het vaak verdwenen -burgerlijk- kasteel en de -militaire- begraafplaats nog bewaard in de huidige benamingen, zoals: Potyze Chateau Grounds Cemetery, Potyze Chateau Lawn Cemetery, Kemmel Chateau Grounds Cemetery, Rosenberg Chateau Cemetery ... Reeds in april 1915 werd beslist dat de gesneuvelden niet zouden worden gerepatriëerd, maar begraven zouden worden zo dicht mogelijk bij de plek waar ze vielen. Door de op 21 mei 1917 opgerichte Imperial War Graves Commission werden voor het westelijk front- vier toonaangevende Britse architecten onder de artistieke leiding van F. Kenyon, directeur van het British Museum, gelast met de basisprincipes en het ontwerp (de uitvoering werd vaak aan medewerkers overgelaten) van deze oorlogsbegraafplaatsen, met name Edwin Lutyens (een 126 begraafplaatsen, waarvan 27 in België), Reginald Bloomfield, Herbert Baker en, na 1920, Charles Holden.

Overeenkomstig de regel dat overal waar minstens 40 gesneuvelden van het Commonwealth samen begraven lagen er een begraafplaats van het CWGC zou worden opgericht, werd het Bedford House Cemetery na de oorlog -met behoud van de kasteelruïnes- heraangelegd tot een 4,62 ha, naar een -voor de streek zeldzaam- ontwerp van Captain von Berg, naar verluidt met integratie van een aantal omgevende reeds bestaande kleinere begraafplaatsen, nog steeds plaatselijk afleesbaar aan de met water gevulde grachten, wat tevens de onregelmatige algemene vorm verklaart.

De begraafplaats telt nu meer dan 4.500 Britse graven, 350 Canadese, 200 Australische, 30 Nieuw-Zeelandse, 20 Zuid-Afrikaanse en 20 Indische, samen een 5.120. Een 70 graven herbergen Britse soldaten, gesneuveld tussen 24 en 26 mei 1940, en rechtstreeks hierheen vervoerd van op het slagveld. Getrouw aan de drie hoofdprincipes van het CWGC -monumenten van blijvende aard, uniforme grafstenen, geen onderscheid van rang- zou Von Berg ernaar streven om het oorspronkelijk site zoveel mogelijk te bewaren, met inbegrip van de wallen, de grote inrit, de ruïnes van de ijskelder en van het kasteel, de paviljoentjes in het park (nu witstenen paviljoenen), de (sindsdien verdwenen) hovenierswoning, tot en met de zaden van de ginkgo biloba uit het kasteelpark, nu de bomendreef naar de voormalige ijskelder in het voormalige hertenpark (Enclosure VI).

Gezien de omvang van de begraafplaats, werd deze voorzien van zowel Blomfields -door Lutyens gewraakt- Cross of Sacrifice met zwaard, als Lutyens Stone of Remembrance met -door de schrijver Rudyard Kipling gekozen- opschrift "Their name liveth for evermore" (Eccl.).

Beschrijving

4,62 ha grote, laag ommuurde begraafplaats omgeven door velden, met ingangsdreef aan rechterzijde, ter plaatse van de vroegere kasteeldreef, geflankeerd door korte classicerende pijlers. Langgestrekte, enigszins haakvormige plattegrond, in de voorste helft bepaald door het grachtenstelsel (Enclosure VI met Ginkgo Bilobeadreef en ruïnes van ijskelder) en de overwoekerde ruïnes van het 'kasteel' Kerskenhove, halverwege gearticuleerd door Blomfields' Cross of Sacrifice, en achteraan gemarkeerd door Lutyens' Stone of Remembrance, deze laatste in beide verste uithoeken van de begraafplaats geflankeerd door ciboriumvormige paviljoentjes.

Over de hele begraafplaats strak gealigneerde witte grafsteles ("head stones") in Portlandsteen, uniform van aard en afmetingen, met vermelding –waar mogelijk- van naam, nummer, leeftijd en graad van de gesneuvelde. Verder, op voormelde Ginkgo Bilobadreef, enkele bomen en heesters na, overwegend uitgestrekte kortgeschoren grasvelden.

Bron : onroerend erfgoed